

I henhold til § 33 i Forretningsordenen for Inatsisartut, fremsætter jeg hermed følgende beslutningsforslag:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at undersøge mulighederne for at modne, styrke og motivere den restgruppe, der ikke er socialt eller fagligt uddannelsesklar, og derfor ikke kan komme i gang med en uddannelse, efter at have forladt folkeskolen. Undersøgelsen skal resultere i en redegørelse til omdeling under forårssamlingen 2015.

(Medlem af Inatsisartut Evelyn Frederiksen, Siumut)

Begrundelse:

I dag får børnene deres afgangseksamen i folkeskolen, når de er omkring 16 år, og selvom stadig flere får en uddannelse, så har vi i dag en restgruppe, der ikke kommer i gang med en uddannelse eller vælger at starte på en efterskole i Grønland eller i Danmark. Det kan skyldes mange ting, såsom sociale problemer, dårlige karakterer eller manglende modenhed – vi ved faktisk ikke i dag, hvorfor restgruppen ikke kommer i gang efter folkeskolen, men restgruppen er tydeligvis alt for stor. I redegørelsen “Uddannelse for fremtiden” fra april 2012 er det således angivet, at omkring 50 % af hver ungdomsårgang ikke kommer i gang med en uddannelse indenfor 1-2 år, efter at have afsluttet folkeskolen. Det er slet ikke godt nok!

I Naalakkersuisuts uddannelsesplan har man som fokusområde 1 “Klargørende uddannelsesforløb og ungdomsuddannelser”. Baggrunden er netop, at mange unge, af forskellige årsager, ikke påbegynder et uddannelsesforløb efter folkeskolen. For at forbedre deres færdigheder starter ungerne herefter i klargørende forløb, for eksempel i efterskoler eller i 1-årige gymnasiale adgangskurser.

Det er helt på sin plads, at disse muligheder eksisterer, fordi vi ved, at det er vigtigt at komme i gang med en uddannelse eller få sig et arbejde, da der ellers er stor risiko for, at ungerne slet ikke kommer i gang, hvilket ikke er godt, hverken for samfundet som helhed eller for den enkelte.

Situationen er nedslående, og som samfund burde vi kunne gøre det bedre. Situationen bliver ikke bedre af at mulighederne er så begrænsede til de unge, der netop har forladt folkeskolen – de er alt for unge til at blive registeret som arbejdsløse og ofte kan de ikke optages på Piareersarfik eller på en af højskolerne, enten fordi der er et krav om, at man skal være fyldt 18 år for at starte, eller fordi der er en lang ventetid på at blive optaget, på grund af den massive interesse for at starte på de klargørende forløb.

Vi skal ikke oplære ungdommen til passivitet. I praksis burde det være således, at man som ung enten er i arbejde eller er under uddannelse. Vi burde ikke acceptere andet og vi må stille dette som et krav til os selv, til vores børn, til vores familier og til vores omgangskreds i øvrigt.

Derfor må vi sørge for, at dem der ikke er kvalificerede til starte en uddannelse, har andre muligheder, for eksempel ved at vi genindfører 11. klasse i folkeskolen eller en lignende ordning.

Som tidligere anført, er der i dag forskellige kurser, der er rettet mod de unge, der ikke er kommet i gang med en uddannelse. Men de er for spredte og ofte afhængige af tidsbegrænsede bevillinger og derfor savner man en samlet, landsdækkende, gennemtænkt og fremtidssikret løsning – så vi ikke taber flere unge.

Forslagets økonomiske samt administrative konsekvenser for det offentlige

Det forventes, at udarbejdelse af den ønskede redegørelse vil medføre yderligere administrative omkostninger for Grønlands Selvstyre. Det anslås at, opgaven samlet vil svare til mellem et halvt og et helt årsværk for en AC-fuldmægtig inkl. tolkning, hvilket svarer til en omkostning i omegnen af 250.000 til 500.000 kr.

Da jeg ikke stiller samtidigt forslag om en finansiering af tiltaget må departementet afholde disse anslåede udgifter inden for den i forvejen afsatte administrative bevilling. Dette må ske ved at nedprioritere øvrige opgaver indenfor Departementets område. Såfremt dette ikke er muligt samtidig med varetagelsen af departementets lovpligtige opgaver forventer jeg, at Naalakkersuisut oplyser klart herom i svarnotatet, idet Inatsisartut herefter må tage stilling til en egentlig finansiering af forslaget.

Realiseringen af et uddannelsesiltag som anført vil naturligvis koste yderligere midler hos både Selvstyret og hos kommunerne, som har ansvaret for folkeskolen og en vigtig opgave i det hele taget i forhold til uddannelsesindsatsen. Herom kan der dog ikke skønnes på nuværende tidspunkt, idet dette må afdækkes i redegørelsen.

Forslagets administrative og økonomiske konsekvenser for det private erhvervsliv

Ingen.

Forslagets administrative og økonomiske konsekvenser for befolkningen

Der må forventes positive konsekvenser for befolkningen, såfremt den ønskede redegørelse munder ud i tiltag, som kan medføre, at flere unge kommer i job eller uddannelse fremfor blot at være passive.